

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19077 GK 21
7/21947 GK 62
7/22347 GK 66
7/22467 GK 68
7/23097 GK 77
7/23348 GK 83
25 Subat 2020

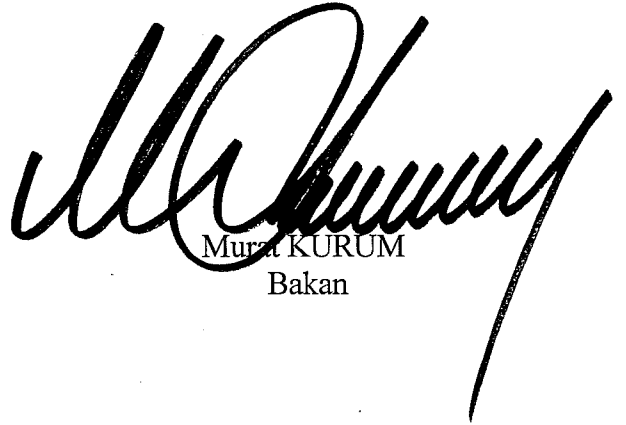
Sayı : 30824082/610- 48974
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2020
7/23349 GK 83
7/23350 GK 83
7/23351 GK 83
7/23654 GK 88
7/23769 GK 91
7/23770 GK 91
7/23771 GK 91

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

-Liste (6 Adet- 6 Sayfa)

-Cevap yazısı (39 Adet, 93 Sayfa)

7/22704 GK 73
7/23555 GK 86
7/23781 GK 91
7/20885 GK 43
7/22700 GK 73
7/23092 GK 77
7/23773 GK 91
7/23344 GK 83
7/23345 GK 83
7/24417
7/24088 GK 94
7/24089 GK 94
7/22091 GK 63

7/6137 GK 59
7/9287 GK 101
7/10158 GK 119
7/13384 GK 5
7/15368 GK 11
7/15629 GK 12
7/18700 GK 15
7/15462 GK 11
7/15367 GK 11
7/17714 GK 12
7/17980 GK 12
7/19674 GK 29
7/22626 GK 73
7/22627 GK 73

AĞRI MİLLETVEKİLİ
SAYIN ABDULLAH KOÇ'UN
TBMM 7/23097 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR

Modem yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirleticiler konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır. Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır. Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesini iyi, orta, kötü, tehlikeli vb. şeklinde derecelendirme yapılmaktadır.

Yukarıda söz konusu olan bilgiler ışığında seçim bölgem olan Ağrı'da hava kalitesinin kış aylarıyla birlikte hangi seviyede olduğunu öğrenmemiz halk sağlığı açısından elzem bir husustur. Solunum yollarına bağlı hastalıkların Ağrı'da kış aylarında yaşlılarda ve çocuklarda sıkça görülmesi, kullanılan yakıtın kalitesine bağlı olduğu endişesi hâkim bir yargıdır. Yerel basında; düşük kalitede kömür kullanıldığına ve halk sağlığının ciddi boyutlarda risk altında olduğuna ilişkin haberler sıkça yer almaktadır. Halkın alım gücünün düşük olduğu Ağrı ve ilçelerinde kullanılan kömür vb. yakıtların kalite standartlarına uymadığı sıkça tarafımıza iletilmektedir. Hatta Milli Eğitim Müdürlüğü'nün okullarda kullandığı 21 bin ton kömürün yanmadığına ve çok kötü kokular yaydığına dair iddialar ve yerel basına yansıyan haberler mevcuttur. Bütün bu hususlar dikkate alındığında halk sağlığını olumsuz etkileyen kömür ve yakıt türlerinin Bakanlığınızca bir denetime tabi tutulmasını zorunlu kılmaktadır. Hava ölçümlerini yapan istasyonların raporlarının halkımızla ve kamuoyuyla paylaşılmasını ve temiz hava oranının artırılması için gereken adımların atılması Bakanlığınızca atılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Buna bağlamda;

- 1- 21 bin tonluk kömürün Ağrı'da okullarda kullanılmak üzere dağıtıldığı ve bu kömürün düşük kalitede olduğuna ilişkin iddialar doğru mu?
- 2- Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ihalesini yaptığı ve Ağrı'daki okullara gönderildiği iddia edilen, yanmayan kömürlerle ilgili bir soruşturma başlatmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Ağrı ve ilçelerinde kullanılan kömür markaları hangileridir ve bu markalar mevzuata uygun bir şekilde üretilmiş mi?
- 4- Ağrı ve ilçelerinde kışın uzun ve sert geçmesi, ısınma amaçlı yakıt tüketiminin fazla olması özellikle ısınma amaçlı yakıt tüketiminden kaynaklanan hava kirliliğini engellemek için alternatif bir çözüm geliştirmeyi düşünüyor musunuz?
- 5- Ağrı ilinde kaç adet hava kirliliği ölçüm cihazı bulunmaktadır ve bu ölçüm cihazlarının raporladığı hava kalitesini halkımızla paylaşabilir misiniz?

- 6- Halkın alım gücünün düşük olmasından kaynaklanan ucuz kömür satın alma zorunluluğunun önüne geçmek için bir çalışmanız var mı?
- 7- Çocuklarda ve yaşlılarda hava kirliliğine bağlı olarak görülen solunum yollarından kaynaklı kış hastalıklarının önlenmesi için bir tedbir almayı düşünüyor musunuz?

CEVAPLAR

1.Ağrı İlimizde okullarda kullanılmak üzere alınan kömürlerle ilgili Ağrı İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yazılan 29.11.2019 tarih ve 23666971 sayılı talebe istinaden İlimizin Merkez ilçesinden numune alınmıştır. Bu numune kapsamında gelen 12.12.2019 tarih ve K.Y.19-364 sayılı analiz sonucu Ağrı Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzce incelenmiş olup numune değerlerinin Isınma Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde yer alan Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürünün Özellikleri ve Sınırları parametrelerine uygun olduğu tespit edilmiştir.

Ülkemizde katı yakıt (kömür) denetimleri 13.01.2005 tarih ve 25699 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği, Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi hükümleri, bu çerçevede alınan Mahallî Çevre Kurulu Kararları doğrultusunda yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından yayımlanan mevzuatta ülkemizde kullanılabilecek katı yakıtlara ait özellikler belirlenmiştir. Ticari değeri olan kömürlerin yanı sıra sosyal yardımlaşma kömürleri ile bedelsiz olarak dağıtılan kömürler de Bakanlığımızca yayımlanan mevzuat hükümlerine tabidir. Bakanlığımızca ithal, yerli veya sosyal yardımlaşma kömürleri gibi herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm kömürler denetlenmektedir.

Bu doğrultuda Bakanlığımız Merkez ve İl Müdürlükleri Teşkilatı ile yetki devri yapılan 163 adet Belediye Başkanlığınca ülkemiz genelinde, mevzuata aykırı olduğu tespit edilen katı yakıtlar (kömür) için idari para cezalarının yanı sıra il dışına çıkartma, piyasadan toplatma, satışı durdurma, sanayi kullanımına gönderme, üreticiye iade etme gibi idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

2. Analize yollanan kömürlerin Isınma Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde yer alan Isınma Amaçlı İthal Taş ve Linyit Kömürünün Özellikleri ve Sınırları parametrelerine uygun olmadığının tespiti halinde 2010/14 sayılı Hava Kirliliğinin Kontrolü ve Önlenmesi Genelgesi'nin Uygulanacak Müeyyideler başlığı altındaki 7. Maddede yer alan "*Katı yakıtın olumsuz olarak değerlendirilmesi halinde yakıtın Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün bilgisi dahilinde ithalatçı/üretici tarafından geri alınarak, kullanılması uygun görülen yerleşim yerinde veya Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol (SKHKK) Yönetmeliği kapsamında belirtilen baca gazı emisyon sınır değerlerinin sağlanabildiği tesislerde kullanılması temin edilir, ithalatçı/üretici/dağıtıcı nın kayıtlı olduğu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne ve diğer iller ile Bakanlığımıza bilgi verilir. Söz konusu katı yakıtla ilgili satış izni belgesi alınmış olan diğer illerde, bu belgeye konu olan yakıttan numune alınarak analiz sonucuna göre uygulama yapılır.*" ifadesindeki işlem tahsis edilir.

3. Ağrı İlimiz ve İlçelerinde ithal katı yakıtlar ve yerli kömürler Katı Yakıt Satıcısı Kayıt Belgesine sahip satıcılar tarafından satılmaktadır. Satılan ithal kömürler ithal edildiği ilde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından verilen Uygunluk Belgesine sahip kömürlerdir. Bu kapsamda kaçak kömürlerin satışının engellenmesi adına rutin denetimlerimiz devam etmektedir.
4. Ağrı İlimizde Merkez ve Doğubayazıt ilçelerinde ısınma amaçlı doğalgazlı sistemlere geçiş yapılmıştır. Bu kapsamda doğalgazın yaygınlaşması ve bina yalıtımlarının kaliteli hale getirilmesi için teşvik çalışmaları yapılmaktadır.
5. İlimizde Merkez, Doğubayazıt ve Patnos ilçelerinde olmak üzere 3 adet hava kirliliği ölçüm cihazı bulunmaktadır. Hava kalitesi değerleri <http://www.havaizleme.gov.tr/> sitesinden paylaşılmaktadır.
6. Ağrı İlimizde satılan tüm kömürlerin Isınma Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde yer alan parametrelere uygunluğu denetlenerek uygunsuz kömürlerin satışına engel olunmaktadır.
7. Ağrı İlimizde hava kirliliğinin azaltılması maksadıyla Doğalgazın yaygınlaştırılması ve kaçak kömürlerinin satışının engellenmesi çalışmaları yapılmaktadır.